

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายพยม พรหมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ (๕))

๒. ให้ยกเลิกบทกำหนดโทษในความผิดเกี่ยวกับพืชกระท่อม (ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ มาตรา ๗๕ วรรคสาม มาตรา ๗๖ วรรคสอง มาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม และวรรคและมาตรา ๙๒ วรรคสอง)

๒.๒ เหตุผล

ด้วยปัจจุบันพืชกระท่อมถูกจัดเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งหลายประเทศไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเทศไทยได้เคยมี การศึกษา วิเคราะห์แนวทางในการยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษมาอย่างต่อเนื่องและพบว่า พืชกระท่อม ส่งผลต่อร่างกายเพียงเล็กน้อย ประกอบกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ ได้แก่ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ ก็ไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุม ตามอนุสัญญาดังกล่าว ดังนั้น จึงสมควรที่จะยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายพยม พรหมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ในร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักสากลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ และพิธีแก้ไขอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ , ค.ศ. ๑๙๗๒ ได้มีการบัญญัติบทนิยามต่าง ๆ เช่น นิยาม คำว่า “กัญชา” “ต้นกัญชา” “ต้นโคคา” “ฝิ่น” และ “ต้นฝิ่น” เป็นต้น ซึ่งอนุสัญญาดังกล่าวไม่ได้มีการบัญญัติ คำว่า “พืชกระท่อม”

แต่อย่างไร ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับนี้เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕)

๒. อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ ไม่ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับ “พืชกระท่อม” ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับนี้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ (ค.ศ. ๑๙๗๕)

๓. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ ได้มีการบัญญัติบทนิยามต่าง ๆ เช่น นิยาม คำว่า “พืชกัญชา” “ต้นโคคา” และ “พืชฝิ่น” เป็นต้น ซึ่งอนุสัญญาดังกล่าวไม่ได้มีการบัญญัติ คำว่า “พืชกระท่อม” แต่อย่างไร ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับนี้เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ (ค.ศ. ๒๐๐๒) ในประเทศไทยนั้น อดีตที่ผ่านมาได้มีการใช้ “พืชกระท่อม” เพื่อเป็นยารักษาโรค โดยมีสรรพคุณทางยา คือ รักษาอาการติดเชื้อในลำไส้ บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ ลดไข้ บรรเทาอาการไอ และท้องเสีย โดยได้มีการใช้ใบสด หรือใบแห้งมาเคี้ยว สูบ หรือเป็นน้ำชา ซึ่งในความรู้พื้นบ้านนั้น ได้มีการนำไปกระท่อมมา “ตำพอกแผล” เพื่อรักษาแผลภายนอกด้วย

อนึ่ง ข้อควรระวังของ “พืชใบกระท่อม” อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อร่างกาย โดยก่อให้เกิดอาการต่าง ๆ ได้ เช่น อาเจียน ท้องเสีย เบื่ออาหาร เป็นต้น

ในกรณีของกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ตั้งแต่อดีต ได้แก่

- พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. ๒๔๘๖

ในพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ มาตรา ๔ ห้ามไม่ให้มีการนำพืชกระท่อมเข้ามาในราชอาณาจักรไทย หรือส่งออกพืชกระท่อมไปนอกราชอาณาจักรไทย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน และมาตรา ๕ ที่ห้ามไม่ให้มีการเสพ ปลุก มีไว้ ซื้อมา ขาย ให้ หรือแลกเปลี่ยนพืชกระท่อม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน เพื่อประโยชน์ในการประกอบโรคศิลป์ หรืองานด้านวิทยาศาสตร์

- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๗ ยาเสพติดแบ่งเป็น ๕ ประเภท คือ..

(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม....”

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๖ “พืชกระท่อม” ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษ แต่ “พืชกระท่อม” ดังกล่าวสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ใน “การประกอบโรคศิลป์” ได้จึงถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ และใช้ประโยชน์ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น อาจจะมีการวิจัย หรือพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เป็นต้น และต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ ๕

ในปัจจุบันนี้ ได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์จาก “พืชกระท่อม” เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ซึ่งใบกระท่อมมีสารที่สำคัญ เรียกว่า “ไมทราจินิน” ที่เป็นสารจำพวกอัลคาลอยด์ ที่ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลาง เช่นเดียวกับยาเสพติดประเภทที่ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลางทำให้รู้สึกชา กดความรู้สึกเมื่อมีลักษณะทำงานทำให้สามารถทำงานได้นาน และทนต่อความร้อนได้มากขึ้น ดังนั้น ในกลุ่มเกษตรกร หรือผู้ใช้แรงงานอื่น ๆ จึงได้มีการใช้ใบกระท่อมเพื่อ “เพิ่มพลังกำลัง”ในการทำงาน และสามารถนำ “พืชกระท่อม” มาใช้แทนเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ที่มีลักษณะในการ “เพิ่มพลังกำลัง”ได้เช่นเดียวกัน

รวมทั้งได้มีการนำ “พืชกระท่อม” มาใช้เป็นยาเพื่อลดอาการขาดยาเสพติดประเภทอื่น ๆ เช่น ผีน หรือ มอร์ฟิน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ฤทธิ์ทางเภสัชของสาร “ไมทราจินีน” ที่ลดอาการเจ็บปวดได้ เมื่อใช้ในปริมาณ ๒๐๐ มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม ซึ่งมีฤทธิ์เทียบเท่ากับการได้รับมอร์ฟินในปริมาณ ๕ มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม

ในการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์นั้น ในปัจจุบันมีหลายประเทศทั่วโลก ใช้ “พืชกระท่อม” เป็นยารักษาอาการป่วยเรื้อรังต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ช่วยลดความดันโลหิต บรรเทาอาการเบาหวาน ลดอาการซึมเศร้า และวิตกกังวล เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า “พืชกระท่อม” อาจจะมีผลกระทบที่เกิดขึ้นกับร่างกาย แต่ก็มีผลดีหลายประการ เมื่อนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ จึงทำให้มีประเทศต่าง ๆ ได้มีการปลูก “พืชกระท่อม” เช่น สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เป็นต้น

ทั้งนี้ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ คือ ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการยกเลิกเพื่อไม่ให้ “พืชกระท่อม” เป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ ดังนั้น จึงทำให้การกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับ “พืชกระท่อม” ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงต้องมีการยกเลิกไปทั้งหมดด้วย

๑. มาตรา ๓ ให้มีการยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้ คือ “มาตรา ๗ ยาเสพติดแบ่งเป็น ๕ ประเภท คือ.. “(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม.....”

ทั้งนี้ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน คือ “(๕) ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา พืชฝิ่น”

ดังนั้น ถ้ามีการยกเลิกแล้ว จะทำให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดโทษ

๒. มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ มาตรา ๗๕ วรรคสาม มาตรา ๗๖ วรรคสอง มาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ “มาตรา ๕๘/๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อาจมีมติให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศให้ท้องที่ใด เป็นท้องที่ที่ทำการเสฟพืชกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การเสฟและการครอบครองพืชกระท่อมที่กระทำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ”

ดังนั้น เมื่อมีการยกเลิกเพื่อให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดประเภทที่ ๕ แล้วการที่จะประกาศให้ท้องที่ใดเป็นท้องที่ที่ทำการเสฟพืชกระท่อมได้ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการเสฟและครอบครองพืชกระท่อม ก็จะต้องยกเลิกไปด้วย

“มาตรา ๗๕ ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๒๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นเป็น พืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๖/๒ นั้น มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ ห้ามไม่ให้มีการผลิต

นำเข้า หรือส่งออกยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ เว้นแต่จะเข้าข่ายยกเว้นที่ให้กระทำได้ เช่น ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือการนำติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักรไทยหรือนำออกไปนอกราชอาณาจักรไทยไม่เกินปริมาณที่จำเป็นสำหรับใช้รักษาโรคเฉพาะตัวโดยมีใบสั่งยาหรือหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นต้น ดังนั้น เมื่อมีการยกเลิก “พืชกระท่อม” ดังกล่าว การกระทำความผิดในการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายพืชกระท่อม จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท” จึงสมควรให้มีการยกเลิกมาตรา ๗๕ วรรคสามดังกล่าวนี้

“มาตรา ๗๖ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๒๖/๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาตรา ๒๖/๓ มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ ห้ามมิให้มีการจำหน่าย หรือครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต และการมีไว้ในครอบครองมีปริมาณตั้งแต่สิบกิโลกรัมขึ้นไป ให้สันนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ดังนั้น เมื่อมีการยกเลิก “พืชกระท่อม” ดังกล่าว การมีไว้ในครอบครองซึ่ง “พืชกระท่อม” จึงไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย จึงควรให้มีการยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา ๗๖ วรรคสองที่บัญญัติว่า “ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท”

“มาตรา ๗๖/๑ ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖/๓ โดยมีปริมาณยาเสพติดให้โทษไม่ถึงสิบกิโลกรัม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามียาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ตั้งแต่สิบกิโลกรัมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคสองนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

ทั้งนี้ สาระสำคัญตามบทบัญญัติในกฎหมายมาตรา ๗๖/๑ นั้น เป็นบทกำหนดโทษในการกระทำความผิดฐานการจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๖/๓ ดังกล่าว แม้ยาเสพติดจะมีปริมาณไม่ถึงสิบกิโลกรัม และถ้ายาเสพติดที่เป็น “พืชกระท่อม” ก็จะมีผลต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม ดังนั้น เมื่อมียกเลิกเพื่อให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดแล้ว จึงควรให้ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ในมาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และในกรณีบทบัญญัติที่ให้ต้องระวางโทษหนักขึ้นเนื่องจากยาเสพติดให้โทษมีปริมาณตั้งแต่สิบกิโลกรัมตามมาตรา ๗๖/๑ วรรคสอง ถ้าการจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษที่เป็น “พืชกระท่อม” จึงได้มีการบัญญัติโทษไว้ตามมาตรา ๗๖/๑ วรรคสี่ ดังนั้น เมื่อมียกเลิกเพื่อให้

“พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดแล้ว จึงควรให้ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ในมาตรา ๗๖/๑ วรรคสี่ ที่บัญญัติว่า “ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคสองนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

“มาตรา ๙๒ ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

ทั้งนี้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ที่มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ ห้ามไม่ให้เสพยาเสพติดประเภทที่ ๕ เว้นแต่การเสพนั้นเป็นการเสพเพื่อการรักษาโรค ตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เป็นต้น โดยบทบัญญัติมาตรา ๙๒ เป็นบทกำหนดโทษสำหรับผู้เสพยาเสพติดที่ฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ ที่ไม่ใช่เป็นการเสพในกรณีต่าง เช่น ตามคำสั่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อมีการยกเลิกเพื่อให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติด จึงสมควรยกเลิก บทบัญญัติเกี่ยวกับพืชกระท่อมตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ถ้ายาเสพติดให้โทษซึ่งเป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นพืชกระท่อม ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ๒) กระทรวงสาธารณสุข
- ๓) กรมการแพทย์
- ๔) กรมการแพทย์แผนไทย
- ๕) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- ๖) องค์การเภสัชกรรม
- ๗) กระทรวงพาณิชย์
- ๘) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- ๙) คณะกรรมการอาหารและยา
- ๑๐) วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ๑๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ล้านนา
- ๑๒) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ๑๓) สถาบันแพทย์แผนบูรณาการและเวชศาสตร์ชะลอวัย มหาวิทยาลัยรังสิต
- ๑๔) สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย
- ๑๕) คณะทำงานกำกับและติดตามนโยบายกัญชาเสรีทางการแพทย์ และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์สาธารณสุข
- ๑๖) หมอเดชา ศิริภัทร ,หมอพื้นบ้าน ,แพทย์แผนไทย,ปราชญ์ชาวบ้าน

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการให้ยกเลิกเพื่อให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ ตามมาตรา ๗ (๕)

๓.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒

๓.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๕ วรรคสาม

๓.๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๖ วรรคสอง

๓.๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม และวรรคสี่

๓.๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๙๒ วรรคสอง

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา
จำนวน ๘๕ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒) กระทรวงสาธารณสุข

๓) กรมการแพทย์

๔) กรมการแพทย์แผนไทย

๕) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๖) องค์การเภสัชกรรม

๗) กระทรวงพาณิชย์

๘) กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๙) คณะกรรมการอาหารและยา

๑๐) วิทยาลัยสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

- ๑๑) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ล้านนา
- ๑๒) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ๑๓) สถาบันแพทย์แผนบูรณาการและเวชศาสตร์ชะลอวัย มหาวิทยาลัยรังสิต
- ๑๔) สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย
- ๑๕) คณะทำงานกำกับและติดตามนโยบายกัญชาเสรีทางการแพทย์ และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์สาธารณสุข
- ๑๖) หมอเดชา ศิริภัทร ,หมอพื้นบ้าน ,แพทย์แผนไทย,ปราชญ์ชาวบ้าน

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๓ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๓ ราย ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ๒) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- ๓) กระทรวงพาณิชย์

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็น ดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการให้ยกเลิกเพื่อให้ “พืชกระท่อม” ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษตามมาตรา ๗ (๕)

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๕ วรรคสาม

๔. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๖ วรรคสอง

๕. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๗๖/๑ วรรคสาม และวรรคสี่

๖. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการยกเลิกความในมาตรา ๙๒ วรรคสอง

๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เนื่องจากมีหลักการเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยกระทรวงยุติธรรมและคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการและส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาเมื่อวันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ยืนยันร่างพระราชบัญญัติไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว

ทั้งนี้ ควรมีการศึกษาวิจัยที่น่าเชื่อถือว่าพืชกระท่อมมีประโยชน์และเป็นโทษต่อร่างกายเพียงเล็กน้อยจริง แต่อย่างไรก็ตามควรพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการนำพืชกระท่อมไปใช้ในลักษณะเป็นยาเสพติดให้โทษด้วย

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากประเทศต่าง ๆ ไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษและประเทศไทยก็ได้มีการศึกษาวิเคราะห์แนวทางในการยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ ประกอบกับหลักสากลระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ ได้แก่ อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. ๑๙๖๑ อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๗๑ และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ ก็ไม่ได้กำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญาดังกล่าว ดังนั้น จึงสมควรที่จะยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประชาชน และประเทศชาติโดยส่วนรวม เนื่องจากในต่างประเทศได้มีการกำหนดให้กัญชาไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ และมีการนำกัญชาไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์แล้ว

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติสถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย พ.ศ.

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ถ้ามีการใช้บังคับตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะก่อให้เกิดผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดินของประเทศได้

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ผลที่เกิดขึ้นต่อสังคมนั้นอาจจะเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของกัญชาในกลุ่มเด็ก เยาวชน ของสังคมได้

๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับทางวินัย

□ โทษอุปกรณ

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร